

Lieksan kaupungin lausunto Pohjois-Karjalan maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026 ja talousarvio 2024 -luonnoksesta

Kaupunginhallitus 02.10.2023 § 312
682/00.04.01/2023

Valmistelija

Elinvoimajohtaja

Pohjois-Karjalan maakuntahallitus pyytää jäsenkuntien lausuntoa maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026 ja talousarvio 2024 -luonnoksesta. Maakuntahallitus on käsitellyt asiaa 18.9.2023 § 112.

Lausunnon pyydetään toimittamaan viimeistään 11.10.2023 maakuntaliittoon sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo(at)pohjois-karjala.fi.

Lieksan kaupungin lausunto:

Osioon 3.1. "Osallistavalla ohjelmatyöllä ja monipuolisella EU-rahoituksella määritellään Pohjois-Karjalan kehittämisen suuntaviivat", Lieksan kaupunki toteaa, että kohdassa 3.1. mainittu AKKE-rahoitus ilmeisimmin poistuu vuoden 2024 alusta, mikä olisi hyvä päivittää asiakirjaan.

Toimintaympäristö on merkittävästi muuttunut POKAT 2025 - maakuntaohjelmien laatimisen jälkeen, ja Lieksan kaupunki kannattaa toiminnan painopisteisiin kirjattua, tarkentavien toimenpideohjelmien laatimista POKAT 2025 -maakuntaohjelmien osalta. Suunnitelmia tarkentamalla on mahdollista tehdä vaikuttavampia, päivitetyn tilannearvion sisältäviä toimenpiteitä, mitä ehdottomasti tarvitaan Pohjois-Karjalan elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

Lieksan kaupunki pitää hyvänä, että "Kestävä alueidenkäytön suunnittelu, toimiva liikennejärjestelmä, puhdas ympäristö ja ilmastomuutokseen sopeutuminen vahvistavat Pohjois-Karjalan elinvoimaa" -toiminnan painopisteisiin on nostettu maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys. Lieksan kaupunki kuitenkin esittää, että vaikka saavutettavuus nousee esille toiminta- ja taloussuunnitelmassa useassa kohdassa, on sen painoarvoa syytä vielä nostaa ja konkretisoida niitä toimenpiteitä, joissa maakunnassa tulee tehdä laajalla rintamalla asioiden kehittämiseksi. Lieksa pitää tärkeänä, että nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa huomioidaan entistä paremmin myös pohjoiseen menevät yhteydet. Joensuusta Lieksan ja Nurmeksien kautta Kontiomäelle ulottuvan rataosuuden kehittäminen, korjaaminen ja pidemmällä aikavälillä sähköistäminen on erittäin tärkeää sekä teollisuuden tarvitsemien kuljetusten että matkailun kehittämisen kannalta. Pielisen alueen vesistöliikenteen kehittäminen, mukaan lukien Pielisen yli tapahtuvan saaristoliikenteen edistäminen Kolilta Vuonismaan ja Lieksan satamaan on tärkeä tavoite Kolin matkailuvision 2050 toteuttamisen kannalta. Lisäksi jatkossa on huomioitava aiempaa paremmin myös raakapuukuljetusten tarpeet vesistöalueilla. Suorat joukkoliikenneyhteydet erityisesti Joensuusta Koliin tulee ehdottomasti toteuttaa saavutettavuuden parantamiseksi. Lentoliikenteen varmistaminen ja kehittäminen on elintärkeää koko Pohjois-Karjalalle, ja suorien Helsinki-Joensuu-vuorojen lisäksi tulee selvittää muiden lentoyhtiöiden liikennöintimahdollisuudet myös ulkomailta (esim. AirBaltic).

Lieksan kaupunki pitää "Edunajaminen ja maakunnallinen yhteistyö luovat elinvoimaa ja hyvinvointia Pohjois-Karjalaan" osion kärkihankkeiden

teemoja (maakunnan saavutettavuus ja energiaratkaisut) ajankohtaisina ja ehdottoman kannatettavana. Pohjois-Karjalan Vaikuttamisen kärjet - kärkihankepriorisoinnin jatkaminen on tärkeää.

Maakuntaliitto vastaa linjausten mukaisesti maakunnan ja kuntien edunajamisesta yhteistyössä sidosryhmien ja poliittisten toimijoiden kanssa. Toimintaympäristö niin maakunnassa kuin kunnissa muuttuu erittäin nopeasti koko ajan, ja on tärkeää, että maakuntaliiton edunajamisessa pystytään huomioimaan aina ajankohtainen tieto kaikkien kuntien edunvalvonnan tarpeiden osalta. Lieksan kaupunki esittää, että toiminnan painopisteisiin lisätään kirjaus edunvalvontaan kuuluvan maakuntaliiton ja kuntien yhteistyön sekä edunvalvonnan sisältöihin liittyvän tiedonvaihdon lisäämisestä.

Matkailun osalta Lieksan kaupunki pitää huolestuttavana, että tavoitteeksi on tunnistettu ainoastaan maakunnallisen matkailun edistäminen, muttei muita aluerakenteita, jotka ovat kehittyneet viime vuosina. Joensuun kaupunki on yhdessä Kuopion, Sotkamon, Nurmeksen ja Lieksan kanssa hakenut Pohjoisen Lakelandin kehittämiseen liittyvää koordinaatiohanketta, minkä lisäksi matkailukeskusten (Koli, Bomba, Tahko, Vuokatti) välinen yhteistyö on tiivistynyt ja yhteisiä toimenpiteitä sekä hankkeistuksia on suunniteltu ja haettukin jo jatkoa ajatellen. Matkailun aluerakenteiden normaali kehittyminen on huomioitava toimenpidesuunnitelmassa ensi vuoden osalta. Lisäksi Lieksan kaupunki esittää saavutettavuuden edistämisen lisäämistä erikseen vielä matkailun alle.

Asiakirjassa on mainittu koulutukseen liittyvät tavoitteet osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi, mikä tulee olemaan tulevaisuuden kannalta kriittinen tekijä. Tämän vuoksi olisi perusteltua nostaa teeman painoarvoa asiakirjassa – niin viestinnän kuin erityisesti yhteistyön osiossa.

Lieksan kaupunki toteaa, että maakuntaliiton taloussuunnitteluun sisältyvä nollakasvuperiaate on hyvä ajatus tässä taloudellisessa tilanteessa. Talouden sopettamisen ohella Lieksan kaupunki pyytää Maakuntaliittoa kiinnittämään huomiota tavoitteellisen ja vaikuttavan toiminnan tehostamiseen jatkossakin.

Lieksan kaupunki on jo aiemmissa lausunnoissaan kiinnittänyt huomiota hankehallinnoinnin kustannuksiin. Lieksan kaupungin näkemyksen mukaan EU-hankehallintoihin liittyvien resurssien tulee tulla valtiolta kuten ELY:n kautta välitettävissä hankerahoituksissa. Hallinnoinnin rahoittaminen kuntien maksuosuuksien kautta ei ole tässä asiassa oikeudenmukainen ratkaisu.

Lopuksi Lieksan kaupunki haluaa nostaa esille, että Pohjois-Karjalan maakunnan eri osien olosuhteet ja kehittämismahdollisuudet poikkeavat merkittävästi toisistaan, minkä vuoksi maakunnallisten hankkeiden lisäksi on nykyisen toimintamallin mukaisesti mahdollistettava myös paikalliset erityispiirteet huomioivat hankkeet.

Esittelijä

Vt. Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Pohjois-Karjalan maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026 ja talousarvio 2024 -luonnoksesta.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Pohjois-Karjalan maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026 ja talous-arvio 2024 -luonnoksesta.

Merkittiin, että Esko Saastamoinen ja Matti Taponen maakuntahallituksen jäseninä ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Lisätietoja

Elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009,
sähköposti [susanna.saastamoinen\(at\)lieksa.fi](mailto:susanna.saastamoinen@lieksa.fi)